

تدبیر در پساتحریم

شرایطی که کشور هم‌اکنون در دوران رفع نسبی تحریم‌ها تجربه می‌کند، شرایط جدیدی نیست و طی سال‌های گذشته به گونه‌های دیگری این موقعیت‌ها تجربه شده است. اینگونه شرایط را می‌توان با میزان ارزی که در اختیار دولت‌ها بوده مشابه‌سازی نمود. دوران جنگ و دوران پس از جنگ، دوران نفت ارزان و نفت گران و بالاخره دوران تحریم و پس از تحریم. در تمام این دوره‌ها میزان پول در دست دولت، رونق یا رکود نسبی اقتصاد و صنعت کشور را رقم زده است و در واقع مدیریت سیاسی کشور فارغ از مدیریت کلان اقتصادی و مدیریت صنعتی که طی تمام دوره‌های گذشته همچنان مغفول مانده است نقش زیادی در تبیین سیاست‌های صنعتی و اقتصادی کشور داشته است. کشور همواره در دوران افول در دوره‌های جنگ، نفت ارزان و تحریم سیاست‌های انقباضی پیشه نموده و به بخش تولید توجه بیشتری نشان داده درحالی‌که زیرساخت‌های لازم برای بخش تولید در هر سه دوره زیرساخت‌های مناسبی نبوده است و در دوران رونق نیز که دوره‌های پس از جنگ و نفت گران را شامل می‌شود، واردات بی‌رویه، تورم لحام گسیخته و فسادهای بسیار بزرگ مالی در دستگاه‌های دولتی موجب هدر رفتن بیشتر منابع ارزی کشور شده‌اند. هم‌اکنون این چرخه به دوران پس از تحریم رسیده است. شرایطی که دلارهای بلوکه شده باید به کشور بازگردند، نفت مجدداً در برابر دلار فروخته می‌شود و مبادلات صنعتی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی نیز روند عادی خود را باز خواهند یافت. طبق تجربیات گذشته هم‌اکنون باید انتظار واردات گسترده از سیر تا پیاز و اختلاس‌های گسترده‌تر از آن و به تبع آن تورم‌های آنچنانی را داشته باشیم مگر اینکه سیاست‌های دولت در صرفه‌جویی‌های ارزی و اختصاص بهینه منابع به بخش‌های تولیدی واقعی تغییر و در برخی موارد ادامه پیدا کند.

شوک بزرگی که در دوران تحریم به اقتصاد ایران وارد شد و قیمت دلار و انواع ارزهای دیگر را بالا برد اگرچه سختی‌های زیادی را به مردم تحمیل کرد امام همین کمبود منابع موجب گردید دولت مجدداً به فکر حمایت از تولید در بخش‌های مختلف صنعتی بیافتد اگرچه همچنان از برنامه و استراتژی خاصی در این میان پیروی نمی‌کند. دولت اگر بتواند طی این دوره زیرساخت‌های لازم جهت بهبود شرایط تولید را فراهم نماید اهداف در نظر گرفته شده در افق چشم‌انداز بیست ساله خیلی دور از ذهن و دور از دسترس نخواهد بود. از هم‌اکنون لابی‌های گسترده جهت حفر چاه‌های عمیق برای صرف منابع ارزی با واردات بی‌مورد کالاهای غیرضروری آغاز شده است و انتظار می‌رود دولت با برنامه‌های مشخص بتواند مانع فعالیت این سودجویان گردد و طوری برنامه‌ریزی نماید که شیرینی رفع تدریجی تحریم‌ها به مذاق ملت ایران خوش آید نه سایر کشورهای دوست و همسایه!!

سردبیر